

C R O N I C A

CENTRUL DE CERCETĂRI BUCOVINENE
(24 aprilie 1992, Cernăuți)

La 24 aprilie 1992, în sala de conferințe a Universității din Cernăuți, în prezența unor delegați și invitați din România, Austria, Germania și Canada s-a deschis oficial Centrul de Cercetări Bucovinene, dirijat și finanțat de guvernul Ucrainei. În cuvântul lor rostit cu acest prilej - de la o tribună unde se aflau arborate drapele naționale ale Ucrainei, Austriei și Germaniei - Stepan Kostâșin, rectorul Universității din Cernăuți, Gnatișân, președintele Consiliului regional Cernăuți, Oleg Panciuc, directorul Centrului de Cercetări Bucovinene au relevat "tradițiile armonioase" din cadrul "comunității bucovinene plurietnice", formate și rezultate într-o "zonă de răscruce", precum și necesitatea "unirii eforturilor în noua Europă", pentru cercetarea și reconstituirea istoriei aceluia *"homo bucovinensis"* ieșit din vitregiile istoriei. În acest scop, noul centru - care se adaugă altor instituții sau grupuri de istorici, care cercetează trecutul Bucovinei, ca de pildă, cele din Germania, Austria, Canada, Israel, România etc. - va fi condus de un director, un director adjunct și un secretar științific, având în subordinea lor cinci secții: 1) de științe naturale; 2) de cercetări istorice; 3) de culturologie; 4) de culturi naționale; 5) de economie, precum și numeroase sectoare, subsecții și laboratoare, de ecologie, biologie, geografie, istorie propriu-zisă, etnografie, arheologie, literatură și folclor, lingvistică și artă, economie industrială, agrară, relații economice externe etc. Secția de culturi naționale include subsecțiile: cultură română, rusă, poloneză, germană, austriacă, evreiască și un sector de arhivistică. În lista conducătorilor acestor secții, sectoare, laboratoare sau grupuri de analiză au fost numite 27 de cadre, care sunt în majoritate profesori universitari și cercetători științifici, după nume aproape toți ucraineni și ruși, printre care un singur român, Grigore Bostan, profesor universitar, doctor în științe filologice, însărcinat să conducă secția de culturi naționale.

În cadrul deschiderii festive au rostit scurte alocuțiuni de salut și au urat succes deplin noului centru Daniel Catargiu, prefectul județului Suceava (România), Petre Vorobei din Canada, profesorul român Iosif Antohi din Bonn (Germania), Taras Kiak, secretarul științific al noului centru (Ucraina) și profesorul Gais din Viena (Austria).

În final a urmat un bogat program artistic, susținut de formații profesionale și de amatori. Deschis cu Imnul Ucrainei - pentru care, în vremea existenței U.R.S.S.-lui cei ce

îndrăzneau să-l cânte erau trimiși în Siberia - programul a cuprins deopotrivă piese folclorice reprezentative ale populațiilor diferite din Bucovina, în care s-au regăsit pregnant doine și balade și faimoasa "Ciocârlia", dansuri populare românești, muzica exprimând și sugerând, astfel, mai bine decât ar fi putut-o releva cuvintele, drama istorică a Bucovinei, în care, în același complex de clădiri monumentale (ridicate din lacrimile și din sudoarea țăranilor români de pe moșiile mănăstirești secularizate sub Habsburgi), la 1875 slugile stăpânirii imperiale ale Casei de Austria deschideau cu mult fast *Alma Mater Francisc-Josephina*, iar acum, în 1992, beneficiarii raptului teritorial operat prin forță și injustiție de către trupele sovietice în baza pactului Ribbentrop - Molotov, ne invitau să iertăm și să uităm deportările, exterminările și asimilările efectuate aici în 50 de ani de dominație sovietică și să luăm consecințele acestora drept realitate de necontestat, într-o nouă Europă "democratică", declarată peste noapte, spre a scrie împreună o istorie "armonioasă și frumoasă".

MIHAI IACOBESCU